

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martia, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sânt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole. nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

Bosnia și Erțegovina.

Mai noue sânt done telegrame oficiale, una dela 28 Septembrie, alta dela 29 Septembrie. Cea dintâiu anunță cernerea, bombardarea și capitularea cetății Livno, una dintre cele mai însemnate cetăți în Bosnia apusană. Trupele noastre au aflat acolo multe arme și munițiuni. Sus pe castel este arborată flamura imperatrescă. A doua spune, că ultima scăpare a insurecțiunii din Erțegovina, cetatea Cloubuc, aproape de fruntaria Muntenegrului, după o luptă desperată de cinci zile, fu ocupată de trupele noastre. Perderile garnisonei sânt mari; din contră, despre a le noastre ăice telegrame oficiale, că sânt: patru oficeri și cinci soldați, parte morți și parte răniți.

Despre luarea cetății Livno cetim în „P. Ll.“ următoarele:

Divisiunea 7 sub comanda gen. Müller și brigada gen. Csikos cu o baterie de câmp de opt centimetri și cu o jumătate baterie de câmp de nouă centimetri a venit concentric de cătră Iezero, Travnic, Seraievo și Croglog. După marșuri foarte grele pe locuri muntoase, în 26 au sosit în ținutul de la Livno, a cărei cernere a succedat cu desevărsire.

Coloana principală a fost întempanată în 26 cu foc de artilerie. Încă în ziua acesta a căutat inamicul, însă în zădar să scape spre Glumoc. În 27 cercul de cernere a fost încheiat cu desevărsire și s'a restituit comunicațiunea cu brigada Csikos. La 7½ dimineța s'a început bombardarea pe toate punctele. Dară bateriile postate la resărit dela cetate a trebuit să sisteze focul, din cauza unei ploii dese și amestecate cu neguri. Numai bateriile de munte dela brigada 1 și 3 de munte și tunurile dela brigada Csikos au putut opera cu ăre-care succes de pe șesul de lângă monăstirea Gorita și de pe pôlele înălțimilor despre apus dela Livno. Pe la 4 ăre după amăzi s'au împrăsciat negurile și focul s'au reînceput din toate tunurile, 38 la număr. Artileria a operat cu succes foarte bun. Fortificațiunile de profil tare și în situațiunile cele mai favorabile, asemenea partea superioară a cetății, unde locuiesc turcii cei mai bogați, au suferit pagube mari. La mai multe puncte ardea. Trupele inamicului fură respinse în întăriri după o luptă scurtă.

Inamicul a fost atât de deprimat în urma efectului impunător al artileriei noastre încât în 28 Septembrie pe la 7 ăre dimineța, când era ca artileria noastră să continue focul din pozițiuni mai apropiate, iată că se prezintă o deputațiune cu propunerea de capitulațiune. La 9 ăre dimineța s'a arborat între entuziasmul trupelor flamura austriacă pe turnul castelului superior. Trofeele vor fi considerabile însă până acum neconstatate. Eri și astăzi cam 100 redifi au depus armele. Perderile noastre sânt neînsemnate....

Revista politică.

De astădată dăm la acest loc preferința corespondenței noastre dela Budapesta în următorii estras:

... „Ei bine, iată me conformez voinei D-Tale și 'ți scriu. Dară când să me apuc de scris îmi vine aminte, că cele ce ai pute afla dela mine, le scii, pôte de mult, din mulțimea foilor de aici și în parte pôte le-ai comunicat și cetitorilor ăiarului nostru.

Lucru foarte firesc, dacă și aici sânt, în ordinea primă, ocupate spiritele de politica bosniacă. Însă politica acesta în lumina judecății lunei de aici are multe laturi. Dela serios până la ridicul sânt toate nuanțele reprezentate. Refrenul cel mai popular este a vorbi de Andrassy și de Tisza în terminii cei mai nedelicați. După părerea mea acesta este o lature serioasă, pentrucă în consecunțele ei lucrul pôte veni la un conflict între guvern și legislativă. Se vorbește de bună samă pentrucă sânt ămeni, cari se tem de o disolvere a dietei îndată ce s'ar ăretea cam neîndurată cu guvernul; sânt ămeni, cari sperăză disolverea, pentrucă, unii cred că în cele din urmă se va alege o dietă și mai opozițională, alții iară sânt de credință, că nu ar strica țerei o porțiune de absolutism introdus așa pe nesimțite după disolverea dietei. Îți poți închipui ce paradisi ni s'ar crea prin absolutism unguresc, când cu constituționalismul nu o mai pôte scote nimenea la cale.

Și să se mai mire omul, că sânt ămeni în a căror creeri se nasc și combinațiuni de aceste, când în public și fără sfială se vorbește, că ministri trebuie dați în judecată, că capetele ministrilor trebuie să serostogolască la picioarele reprezentanților țerei. Vorbele aceste ponderose nu se vorbește numai în restaurațiuni sau în cafenele, ci în adunările pregătitoare pentru adunarea populară de poimăne, carea, nici mai mult nici mai puțin, voiesce să voteze, o rezoluțiune, în înțelesul cărei dietă să fie provocată a lucra să se retragă trupele din Bosnia. Acesta ar fi o politică economică curat ungerescă. După ce am iluminat, am trimis daruri „fraților turci“ și pe urmă după ce ducându-ne la ei acasă săi civilisăm, „frații“ ne-au primit cu glonțe, de am trebuit să purtăm un resboiu în totă forma cu densii, acum să ese trupele noastre afară din Bosnia, ca să vină „frații“ să ne ucidă, arđă și prădeze și acasă și să ne constringă la o nouă campanie.

Dară nu strică nimica, e bună și beția acesta politică, sper, cel puțin, că va fi bună de ceva. Ea va maturisa politica universsală a monarhiei și o va face așa cum trebuie să fie

Revirimentul în diplomația noastră așezată pe lângă cabinetele din străinătate este un semn, că în Viena ferbe cu colcot între partida curții și cea numită constituțională sau a lui Andrassy. Este grea decidera, pentru că în lupta cea nouă, ce se arată în depărtare pe orizontul politic sânt constelațiunile de așa, încât decidera este în adevăr cu anevoie. Este vorba astăzi de un conflict între Anglia și Rusia, sub firma: „conflictul anglo-afganistanic.“ Vom sta noi pe partea Angliei, vom sta pe a Rusiei? eată bătaia de cap. Din monițiuni, ce le emite când „Naț. Ztg“, când „Post“

și „N. All. Ztg“, din Berlin și din cuvintele cele hotărâte puse de foile vieneze în gura monarhului cu ocaziunea unor manevre a le tirorilor din Tirol, îndreptate la adresa Italiei, s'ar păre că sântem aproape de decisiune: vom fi contra Rusiei, se înțelege și Germaniei și Italiei. E serioasă, dară tot odată prea interesantă partea cea nouă a dramei ce ne asteptă.“

Nu sântem în pozițiune de a lua de bani buni toate câte le ăice corespondentul nostru, dară nici de a le desvalida. Le supunem cetitorilor mai mult pentrucă conțin lucruri cari sânt foarte înrudite cu actualitatea. Va fi de lipsă pôte ca o împrejurare amintită în cor. să o ilustrăm ceva mai de aproape. Maj. Sa imperatul a fost acum de curând în Tirol unde a veđut esercițiile cele mari a le tirorilor de acolo. Două ocaziuni, se ăice, că a folosit Maj. Sea spre a da espreziune unor idei politice. Cătră reprezentanții cetății Brixen să fie ăis: „Nu voi suferi niciodată să se înstrăineze din Tirol nici o palmă de loc“. Cătră o deputațiune a dietei tiroliene să fi ăis: că este mulțumit cu prestațiunile tirorilor, cari vor sci întâmpina pe ori ce inamic; Tirolul e demn de o bună apărare. Uspresiunile aceste sânt facate de mai multe foi de un categoric respuns la adunările populare italiene, cari cereau Tirolul și Triestul să se aneceseze la Italia.

Mesagiul domnesc

cu care s'a deschis corpurile legislative române întrunite în sesiune extraordinară vineri în 15 Septembrie.

Domnilor senatori! Domnilor deputați!

Prin mesagiul Meu de închidere a ultimei sesiuni, Eu v'am arătat că congresul din Berlin, preocupat de a da lunei pacea mult dorită, a transigiat asupra unor cestiuni importante pentru statele mici, dar de un ordin secundar în privința marelor interese europene; și că în deosebi România era chemată a face păcii lunei sacrificii grele și dureroase.

Tot atuncea guvernul Meu a luat îndatorirea de a vă convoca din nou, când va fi în pozițiune de a cunoște cu deplinătate cele ce congresul european a fost otărit în privința patriei noastre:

Acăsta o fac astăzi, chemându-vă împregiurul Meu în sesiune extraordinară.

În acest interval, guvernul Meu a primit dela președintele congresului actual oficial al tratatului din Berlin. Asemenea guvernul imperial al Rusiei ne a invitat în mod oficial de a ne conforma otărării Europei.

Ministerul Meu vă va comunica aceste acte precum și lucrările ce a socotit de cuviință de a înainta în această durerosă cestiune.

Astfel d-văstră vă veți afla puși în pozițiune de a vă rostii în deplină cunoștință asupra celor otărite în privința noastră de marile puteri.

Domnilor senatori! Domnilor deputați!

Europa a primit România în familia statelor independente, înapoi-

du'i gurele Dunărei și întindându'i posesiunile până la Mare. Totodată însă marele tribunal a chemat România, la un dureros sacrificiu, la cedarea județelor noastre de peste Prut!

Nu esistă Român, dela domn până la ultimul cetățan, carele să nu deplângă deslipirea unei părți din pământul strămoșesc decretată de Europa!

Însă pe lângă această durerosă simțire, d-văstră ca mandatarii ai națiunii, ca bărbați maturi, ca patrioți neclintiti, d-văstră aveți dreptul și datoria de a privi, de a cumpăni cu sânge rece și grelele împregiurări în care ne aflăm, și așa de a lua o otărare care să nu ne compromită prezentul, care chiar să asigure viitorul țerei noastre.

Energia națiunilor tari se dovedește în timpul ispitelor.

Energia noastră în loc dar de a o ingenunchia înaintea restriștei, să o îndoim prin esperiența dobândită că putem compta pe însuși noi, să o oțelim prin unirea noastră, să o desvoltăm într'o continuă stăruire de a vindeca ranele patriei, că așa să dovedim lunei vitalitatea națiunii latine dela gurele Dunărei!

Da, Domnilor Mei, după ce pe țutul care a purtat sapa scie a purta și arma. să ne punem cu toții la lucru și să facem pe toți fii țerei de a se bucura de bunurile păcii.

Ast-fel v'o mai repet și astăzi, cum v'am ăis în ziua de 4 Iulie, vom fi în drept de a ăice Europei, că România merită mai mult de la marele areopag, că totuși Românii, — fiind samă de grelele împregiurări în mijlocul cărora s'a subscris tratatul din Berlin, — nu desperăză de viitor. Din contră să avem statornica credință, că ceea ce rivalitatea intereselor și necesitățile momentului nu ne au dat astăzi, mâne ni se va da de cătră dreptatea mai bine luminată a Europei.

Cât pentru Mine, Domnilor Senatori, Domnilor Deputați, v'o declar: binele și reul ce ating această Țeră care este a Mea, mă ating și pe Mine! Bucuria ei este bucuria Mea, durerile ei sânt durerile Mele! Ori-care va fi hotărârea d-văstră, acesta, va fi hotărârea Mea!

Așa dar, Domnilor Mei, cumpăniți împregiurările cu seriozitate, sânge rece, cu prevedere politică. Luați exemplul de la strămoșii noștri, cari în timpuri mult mai grele de cât cele ce petrecem, n'au desperat de viitor și ne-au păstrat o patrie!

Ori-care a fost hotărârea Europei, cât de dureroase sânt pentru noi cunoștințele acestei hotărâri, să avem o convicțiune, să o păstrăm cu fruntea sus, convicțiunea: că ne-am făcut datoria, că puterea morală a României s'a realțat, că națiunea Română a dobândit un bun, pe care nici chiar adversarii noștri, — dacă avem adversari, — nu ni'l pot contesta, acest bun, Dlor Mei, este bună voința guvernelor străine, este stima națiunilor, fără osebite.

Sesiunea extraordinară este deschisă și Dumnezeu să bine cuvinteze lucrările D-vostre. Carol.

Acest mesagiu fu cetit de ministru de externe Cogălniceanu.

Nota guvernului român către puteri.

Am publicat răspunsul făcut de ministru de externe la nota Rusiei în privința Basarabiei. Publicăm astăzi și nota adresată agenților diplomați români în aceiași cesțiune;

București, 27/9 August 1878.

Domnule!

Precedentele mele adrese au adus la cunoștința d-vastră că, conform cu una din hotărârile congresului, guvernul român a primit comunicarea tratatului din Berlin, devenit definitiv în urma schimbării ratificărilor.

El s'a grăbit a încunoștința pe calea obicinuită despre primirea ei pe cabinetul dela care emană.

De curând, precum veți pute vedé după cetirea pieselor alăturate în copie, d. reprezentante al Rusiei la București a adresat, în numele guvernului său, o cerere către acest departament pentru a grăbi luarea în posesiune a Basarabiei de către autoritățile rusești.

Guvernul român, în fața înaltelor otăriri ale puterilor semnătare tratatului din Berlin întru cât privesc pe România și în fața stăruinței cabinetului împărătesc, pentru executarea imediată a stipulațiilor acestui tratat, s'a vădut silit să se ocupe de transferarea Basarabiei române la Rusia și a luat măsuri în această privință. În consecință, a trebuit să răspundă dlui reprezentante al Rusiei, că ține la dispozițiunea autorităților împărătesci teritoriul, a căruia părăsire este impusă României prin voința colectivă a Europei și prin forța majoră a împregiurărilor.

pentru România câte-va condițiuni din tratatul de la Berlin, și cu toate că întru cât privesc întregiunea acestor condițiuni, așteptarea națiunii române care-și manifestase drepturile și dorințele sale, fiă prin voturile corpurilor legiuitoare, fiă prin actele și cuvintele delegațiilor sei la Congres, n'a fost îndeplinită, guvernul român nu pôte de cât să se conforme hotărârilor supreme ale Europei și e hotărît a le executa într'un spirit pe deplin leale.

El are firma speranță, că graba României și silințele sale pentru a re-lua avântul dezvoltării sale, după situațiunea materială și morală, carea i s'a fixat de tratatul din Berlin, vor fi în ochii Europei încă o probă și o garanție, că statul român va fi în viitor, precum a fost și în trecut, un element de ordine și de civilisatiune, în calitatea sea de mijlocitor între Occidente și Oriente, și că merită astfel încrederea marilor puteri.

Cu scopul dar de a-și crea un nou titlu la solitudinea și la binevoința lor la care niciodată n'a încetat de a face și face încă apel, guvernul român procedeză chiar de acum la executarea reală a tratatului de la Berlin, și a luat toate dispozițiunile pentru convocarea și întrunirea corpurilor legiuitoare la 15/27 Septembrie viitor.

Vă autoris, domnule, să cetiți această notă și să lăsați o copie Esc. S. d. ministru al afacerilor străine din

Vă rog, domnule, etc.

Ministru al afacerilor străine,
I. Câmpinean.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Varadia, 31 August 1878. Mult Onorate Dle Redactor! De multe ori

mi s'a dat ocaziune a vedé în colónele stimatului diar „Tel. Rom.” cesțiuni cu privire la corporațiunile învățătoresci și scolare, drept ce petrecându-se și pe la noi o cesțiune de asemenea natură — subnotatul rógă cu deosebită stimă să binevoiți a da loc în sus lăudatul diar și următoarelor orduri:

Conferințele învățătoresci în districtul Oraviței. Conform decisiunii vener. consistor diecesan din 24 Iuliu Nr. 336 a. c. conferințele de est-an fuseră prin pré on. domn ppresbiter al acestui district convocate pre zilele 29, 30 și 31 August în comuna Cacova. Aci concentrându-se toți învățătorii din acest tract merserăm cu toții la sânta biserică, iară după terminarea s. liturgii și invocarea sântului spirit dl preot Dionisiu Liuba ca esmis și reprezentante al dlui inspector scolar, care — durere — din cauza unui morb n'a putut să participe la această solemnitate — prin o cuvântare desvöltă scopul acestei convocări.

Arătând mai departe însemnătaea și momentuositatea acestor conferințe, în fine dechiară conferințele de deschise.

On. domn comisar scolar și președintele acestor conferințe I. Novac ridicându-și vocea, trasă atențiunea tuturor celor prezenți prin cuvântarea sa plină de învățături, exemple și adevăruri.

Spept. domn T. Miclea avocat și președintele comitetului par. gr. or. prin o dulce voce în numele comunei bis. salută adunarea, accentuând, că forțe bine și nimerită a fost salutaria decisiune a vener. sinod eparchial, că conferințele inv. să fie ambulante motivând și folosul și interesul, ce'l aduce învățătorilor și poporului nostru ambularea conferințelor.

Din lăcașul cel sânt merserăm în corpore spre localitatea scólei, dar edificiile cele frumóse, strădele cele largi și regulate, stăruința și curățenia acestei de lauda comune, de multe ori ne trase atențiunea de a sta pe loc și a le privi cu admirare.

După finea conferinței I-iu la invitarea dlui avocat T. Miclea și la propunerea dlui comisar scol. I. Novac participarăm cu toții la un banquet, ce se arangiasse în onórea învățătorilor. Aici s'a ridicat o mulțime de toast, dar ca să nu me pré estind voină a scurta materia voiesc a atinge că s'a toastat în sênătatea: Majestății Sale pré luminatului împérat și rege al nostru Francisc Iosif I; Escelenței Sale dlui metropolit Miron Romanul; Ilustrității Sale dlui episcop Ioan Popasu; Înaltului Minister de culte și instrucțiune; Escel. Sale dlui Trefort; Ilustrului și lauriatului nostru poet și învingător dela Montpellier dlui V. Alexandri. Toți dnii închinători de păhare entusiasmă societatea, iară urările de: „să traiască” mai că nu mai avéu finit. Sculându-ne apoi dela mesă fiesce-carele ne comunicam unul altuia suvenirile cele dulci, ce avem a le duce cu noi din această comună, și dela acesta solemnitate.

În 30 l. c. dinéța la 8^{1/2} óre adunându-ne în salonul de învățământ al scólei continuarăm conferințele desbătând asupra obiectului prescriș: „istoria naturală.” Aci nu pot întrelăsa a nu atinge despre zelul, voia și înfocata desbateră arătată din partea dlui comisar și a învățătorilor de a cuprinde bine și de a pătrunde până la simburile studiului din cesțiune.

După ce cu ajutorul atotpotintelui în ziua de 31 l. c. finirăm cu conferința studiului prescriș. Dl comisar I. Novac prin o cuvântare acomodată, mulțămescé atât învățătorilor, cât și celorlalți domni óspeți, cari ne-a onorat cu prezența apoi dechiară conferințele de închise.

Dl St. Albu inv. în numele colegilor săi mulțămescé dlui comisar pen-

tru ostenela sa pusă în conducerea acestor conferințe, apoi spre lauda creatorului urmă executarea cântărei bis. „mărire ție celui ce ni-ai aréat nouă lumina.” În modul acesta a decurs conferințele învățătoresci.

În fine ca de încoronarea acestor orduri nu pré de ajuns definite — imi țin de cea mai sacră datorință în numele stimatilor colegi a esprima adencă mulțămită și recunoscință: on. comitet par.; on. antistei comunale și stimatilor locuitori ai acestei comune frumóse, cari prelângă căldurósa primire și îmbrățișare ne-a mai oferit și cuartiruri gratis. Trăiescă, înainteze și înfloréscă comuna Cacova. G. T.

Protocólele Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 12.

Ședința din 4 Iuliu 1878.

(Urmare).

Baronul de Haymerle arată diferințele între textul austro-ungar și acel cetit de comitele Șvaloff. Escelența Sa semnaléză mai ales în lucrarea sa ficsarea Galațului ca punctul până la care se vor puté întinde acțiunea comisiunii europenă a Dunărei, măsurile de surveghere ce propune pentru poliția fluviului, în fine nóuele dispozițiuni relative la Porțile de fer. Aceste modificățiuni aduse la un tratat solemn, par Escelenței Sale a nu putea fi hotărâte la o comisiune specială, dar consacrate de autoritatea Congresului.

După o schimbare de idei între plenipotențiarii asupra adoptării formei de discuțiune în privirea celor două tecte și a competenței Congresului. Înalta Adunare decide după propunerea președintelui, sprijinită de dnii Waddington și comitele de Saint-Vallier, că mai întâiu se va da cetire documentului cuprinđend principiile propunerii austro-ungare; și că în scopul de a stabili un acord între cele două tecte, un plenipotențiar austro-ungar și un plenipotențiar rus se vor întruni împreună cu unul din colegii lor, în timpul unei suspendări de ședință.

Baronul de Haymerle și d. d'Oubril sânt desemnați pentru pregătirea acestei înțelegeri, cu concursul comitelui de Saint-Vallier.

După o observațiune a lordului Salisbury relativă la interesul, ce ia Englitera în cesțiunile de navigațiune a Dunărei de jos, principele de Bismarck dice, că opiniunea care înfățișaza Dunărea ca o mare arteră a comerțului germán cu Orientul se razimă pe o fițiune, căci navele germáne venind din susul Ratisbonei nu cobóră Dunărea pentru esportarea mărfurilor în Orient.

Președintele cetesce apoi resumatul articólor prezentat de d. Baron Haymerle.

Art. I. „Libertate de navigațiune. Escluderea bastimentelor de resboiu pe tot cursul Dunărei între porțile de Fer și gurile sale (Adoptat).”

Art. II. „Prelungirea duratei comisiunii europene internaționale, întinderea competenței sale până la Galați, independința sa de puterea teritorială și admisiunea a unui comisar român.”

D. d'Oubril observând, că guvernul seu are să obiecte asupra pasagiului relativ la prelungirea duratei comisiunii europene, d. Desprez propune să se indice, că durata însemnată comisiunii „va fi prelungită” și d. Waddington, răspundând dlui d'Oubril, arată avantajul tectului austriac, care permite comisiunii de a urma prin tacită reconducțiune.

Prima frasă a articolului este rezervată pentru deliberările comitetului sus menționat: finitul articolului este adoptat.

Art. III. „Conformitatea reglementelor de navigațiune și poliției fluviiale pe tot cursul, în josul Porților de Fer.”

D. d'Oubril consideră, că această dispozițiune prejudică situațiunea țermurenilor.

Comitele Andrassy insistă asupra utilității practice de a pune în principiu unitatea reglementelor de navigațiune.

Art. III. Este și densusul rezervat pentru acordul ulterior între plenipotențiar.

Art. IV. „Substituțiunea Austro-Ungariei la puterile țermurene în privința dispozițiilor ale art. VI a tratatului de la Londra din 13 Martie 1871 în privința lucrărilor la porțile de Fer și la cataracte.” (Adoptat.)

Președintele constată acordul asupra art. I și IV, precum și asupra aliniatului al 2-lea al articolului II; primul aliniat al acestui din urmă art. și art. III vor fi discutate între plenipotențiarii desemnați în timpul unei suspendări de ședințe, ce va avea loc după terminarea ordinei de zi.

Congresul trece la art. XXII al tratatului de la San Stefano relativ la eclesiastiții ruși și călugării din muntele Athos.

Marchisul de Salisbury reamintescé, că înainte ședinței, a distribuit colegilor sei o propunere tinđend a înlocui art. XXII cu dispozițiunile următoare:

„Toți locuitorii imperiului Otoman în Europa de ori ce religie, se vor bucura de o complectă egalitate de drepturi. Ei vor puté concura la toate posturile publice, la funcțiuni și onoruri și vor fi admisi chiar a da și mărturii înaintea tribunalelor.

„Esercițiul și practica esterióră a tuturor cultelor vor fi cu totul libere și nici o pedecă nu se va putea aduce, fie în organizarea ierarhică a diferitelor confesiuni fie în raporturile lor cu șefii spirituali.

„Eclesiastiții, pelerinii și călugării de ori ce naționalitate, călători sau așezați în Turcia, din Europa sau din Asia, se vor bucura de o deplină egalitate de drepturi, avantajii și privilegiu.

„Dreptul de protecțiune oficială este recunoscut reprezentanților diplomați și agenților consulari ai puterilor în Turcia, atât în privința persónelor sus menționate cât și în privința posesiunilor lor, stabilimentelor religioase, de bine facere și altele în locurile sfințe și aiurea.

„Călugării muntelui Athos vor fi mánținuți în posesiunile lor și avantajele de mai înainte și se vor bucura, fără excepție de o egalitate de drepturi și de prerogative.”

Lordul Salisbury espliă, că cele două prime aliniate ale acestei propunerii arăt aplicațiunea în imperiul Otoman a principiilor adoptate de Congres, după cererea Franciei în ceea ce privesc Serbia și România cele trei din urmă aliniate au de scop să întindă la eclesiastiții tuturor națiunilor beneficiul stipulațiilor artic. XXII, specialmente la eclesiastiții ruși.

Președintele observă și densusul, că înțelesul propunerii englese este de a substitu creștinătatea întregă a unei singure națiuni și începe cetirea documentului prin aliniate:

Asupra aliniatului întâiu, Caratheodorpașa dice că, fără îndoială, Turcia primesce principiile propunerii, dar Escelența sa n'ar voi să fie considerate ca o inovațiune, și dá cetire, în această privință, următoarei comunicări, ce a primit din partea guvernului seu:

„În fața declarațiilor făcute în sinul Congresului în diferite circumstanțe în favórea toleranței religioase, sânteti autorisați a declara, din partene, că părerea Sublimei Porți, în această privință, se acórdă cu totul cu cea urmărită de către Europa. Tradițiunile sale cele mai statornice, politica sa seculară, instinctul populațiilor sale, în fine, toate o împing la acesta. În tot imperiul, milióne de supuși ai Sultanului sânt de religiiunile cele mai diferite și nimenea n'a fost stingherit în credința sa și în esercițiul cultului seu. Guvernul este decois să mánție în totă rigórea sa acest principiu și dândui totă estensiunea ce compórtă.”

Primul plenipotențiar al Turciei ar dori, prin urmare, dacă Congresul se unescé cu propunerea englesă, să fie cel puțin constat în tect că principiile, de care este vorba, sânt conforme cu cele cari inspir pe guvernul seu. Escelența Sa adaogă, că contrariu cu ceea ce se petrecea în Serbia și în Rmânia nu se găsece în legislațiunea imperiului nici o inegalitate sau incapacitate sprijinită pe motive religioase și cere să se adaogă câteva vorbe pentru a se aréta că această regulă a fost totdeuna aplicată în imperiul otoman, nu numai în Europa, dar și în Asia. Congresul ar puté să adaogé spre exemplu: „conform cu declarațiunile

Turciei și cu dispozițiunile anterioare se afirmă că voesce să manșină.

Lordul Salisbury n'are a obiecta nimic la cererea lui Caratheodory-Pașa observând dar că aceste dispozițiuni se pot găsi în declarațiunile Porții, dară că n'au fost observate în tot deuna în practică. Cu toate acestea, Escelența sa nu se opune ca comitetul de redacțiune să fie invitat a insera adăogirea reclamată de plenipotențiarilor otomani.

După o discuțiune asupra cuvintelor „în Europa,” pe cari Caratheodory-Pașa propune a le înlocui cu „în Europa și în Asia” Congresul decide că desemnarea specială a Europei va fi stersă, și că aliniatul să fie trimis la comitetul de redacțiune, cu recomandare de a se ține în samă declarațiunile Sublimei Porții.

Aliniatele 2 și 3 sânt adoptate fără modificățiuni.

Asupra aliniatului al 4-lea, Caratheodory-Pașa arată, că dreptul de protecțiune oficială este recunoscut prin cuvintele „posesiunile” eclesiastice etc. dar Esc. Sa cere ștergerea cuvântului „posesiuni”, sprijinindu-se pe protocolul de la 1868, relativ la dreptul de proprietate a străinilor, și care exclude ori ce protecțiune specială asupra imobilelor. Dacă imobilele eclesiastice, suse în virtutea protocolului de la 1868, la jurisdicțiunea locală, s'ar găsi, prin termenele aliniatului al 4-lea puse totodată sub protecțiunea oficială a reprezentanților diplomației și agenților consulari, ar rezulta mari dificultăți administrative și judiciare.

D. d'Oubril dăce, că cuvântul „posesiune” se găsește în textul tratatului de la San Stefano.

Caratheodory-Pașa, insistând asupra dificultăților practice, ce ar întâmpina aliniatul ast-fel conceput, principele de Bismarck reamintesc, că privilegiul, despre care este vorba, este, într'adevăr, acordat eclesiastilor ruși, prin tratatul de la San-Stefano, și întreabă, dacă Turcia preferă să întindă acest avantaj la toate puterile.

Mehemet-Ali-Pașa dăce, că jurisdicțiunea otomană, în materie de imobile, a fost condițiunea recunoșterii dreptului de proprietate în Turcia pentru străini. Dacă să va restabili protecțiunea consulară pentru câteva imobile, dreptul de proprietate pôte fi contestat.

Comitele Corti, fără să se opue la suprimarea cuvântului „posesiuni”, socotesce că s'ar putea adăoga la articol numai „în conformitate cu legile și convențiunile în vigore”.

După observațiunile reiterate a plenipotențiarilor, Congresul consimte la ștergerea cuvântului „posesiuni”.

D. Waddington, asupra liniei din urma aliniatului 3, crede de dator să se reamintescă drepturile dobândite de Franca și observă, altmintrelea, că s'au făcut din partea guvernului rezerve esprese, înaintea întrunirii Congresului, în ceea ce privesc locurile sfinte.

Președintele constată, că aceste rezerve au fost făcute de Franca, ca condițiune a participării sale la Congres, și că observațiunea D-lui Waddington este cu totul fundată.

Comitele Andrassy adaugă, că ele au fost, într'adevăr, prezentate de la început guvernului Austro-Ungar, carele a dat consimțământul său asupra lor.

Primul-plenipotențiar al Franciei ar dori să se ia în samă drepturile Franciei, chiar în aliniatul priv care s'ar constata manșinarea *statului-quo*.

Președintele propune să se adaugă „fără vătămarea drepturilor dobândite de Franca.”

Principele Gortciacov exprimă dorința, că *statu-quo* să fie indicat ca manșinut de toate puterile.

D. Waddington supune Congresului următoarea redacțiune, cu care trebuie să se sfârșescă aliniatul al 4-lea.

„Drepturile dobândite de Franca sânt cu totul rezervate și este bine înțeles, că nici o atingere nu se va putea face *statului-quo* din locurile sfinte.”

Acastă propunere este adoptată cu unanimitate. Ea va trebui să fie inserată în aliniatul 4, care este asemenea adoptat.

D. d'Oubril cere ca, în aliniatul al 5, în urma cuvintelor „călugării Muntelui Athos” să se adaugă acestea: „ori-care ar fi

locul originei.” Se adoptă aliniatul al 5, cu această adăogire.

După cererea mai multora plenipotențiarilor cestiunea grăcă care era la ordinea zilei, nu se discută în ședința de azi.

Lord Salisbury propune discuțiunea art. XVI a tratatului de la San-Stefano relativ la Armenia. Escelența Sa ar fi gata să primescă cele trei din urmă rënduri ale acestui articol care țintesce la îmbunătățirile și reformele ce se acordă Armenilor, dacă Congresul ar pronunța supresiunea celor trei dintăiu rënduri, cari par a subordona evacuarea trupelor ruse, concesiunei acestor reforme de cătră Sublima Pörtă. De alt-fel, lordul Salisbury ar propune apoi un articol special în privința Armenilor; comitele Șuvaloff, fără să insiste asupra unei discuțiuni, la care nu este astăzi pregătit, s'ar teme, cu toate acestea, că evacuarea trupelor ruse, dacă va avea loc înaintea stabilirii îmbunătățirilor făgăduite, să nu fie semnalul unor turburări seriose. Deci cere a se amâna ori-ce observațiune până când Congresul se va ocupa mai cu desăvârșire de cestiunea Armeniei.

Ședința este suspendată pentru o jumătate de oră pentru conferința particulară a plenipotențiarilor însărcinați cu regularea înțelegerii asupra câtor-va puncturi relative la navigațiunea Dunărei.

La redeschiderea ședinței d. d'Oubril dă citire următoarei redacțiuni, asupra căria s'au înțeles reprezentanții Austro-Ungariei și Rușii.

Aliniatul I al articolului II:

„Un an înaintea expirării termenului însemnat duratei comisiunei europene, puterile se vor înțelege asupra prelungirii și modificățiunilor, ce vor judeca necesare art. III;

„Reglementele de navigațiune și de poliție fluvială de la Porțile de fer până la Galatz, vor fi elaborate de cătră comisiunea europeană, asistată de delegații Statelor Țer-murene, și puse în conformitate cu acele care au fost sau vor fi introduse, pentru per-cursul în josul Galațului.”

Congresul aderă la această redacțiune.

După o observațiune a comitetului Șuvalov, relativă la articolul II, comitele de Saint-Vallier dăce, că principiul singur a fost votat, că forma este rezervată comisiunei de redacțiune și că s'a învoit numai a se constata utilitatea unei înțelegeri, înaintea expirării termenului hotărât pentru durata comisiunei europene.

Vitorea ședință este ficsată pe mâine la orele 3. La ordinea zilei este discuțiunea asupra afacerilor grecești, amânată în ședința de la 29 Iunie.

Ședința se ridică la orele 5.

(Urmază subscrierile plenipotențiarilor)

Varietăți.

* (Comisiunea administrativă a fundațiunei Șaguniane) s'au întrunit în zilele trecute într'o ședință și a ales în locul membrilor sei repausați de membri pe domnul Coman Hămbășan din Rășinariu, pe domnul paroch Daniil Némț din Săliște și pe domnul paroch Ioan Bobeș din Boița.

* (În cestiunea societății pentru fondul teatral) ni se telegrafază de la Alba-Iulia:

Pentru pedeci neastepitate s'a propus amânarea adunării societății fondului teatral. Detairi urmază.

Cirlea, secretariu.

* (Linia ferată Sibiu-Pitești) După un telegr. din București al diarului de aici „Sieb. d. Tgbt” consorțiul acestei linii (Consilierul Bologna, senatorul Schochterus, Dr. Stall, inginerul Pleninger) fu primit în audiență la Înălțimea sa regală principele Carol. Aceiași telegramă ne spune, că Măria Sa s'ar fi exprimat dorința pentru edificarea grabnică a acestei linii ferate.

* (Cel dintăiu mort între răniții) transportați la spitalurile din Viena a fost un soldat român cu numele Simon Ardelean. Simon Ardelean, infanterist la regimentul c. r.

Nr. 29 fū greu rănit la lupta de la Doboș și a ajuns cu cel dintăiu transport de răniți la spitalul de garnisonă Nr. 1, din Viena. Aci cu totă grija, ce i să dasă, el în 22 Septemvre repausase. Marți în 24 Septemvre la 12 și 3/4 d. p. el fu cu mare pompă îngropat. Dom. M. Beschorner a oferit pentru îngropăciune un car funebru de gală. Pe sicriu erau aședate 2 cununi mari de flori, una cu panclici galbeni-negre cu inscripțiunea „Departa de casă bravului ostaș.” Regimentul de infanterie Nr. 20 a îngrițit pentru conductul funebral militar prescriș. Publicul a concurs în mare număr la această tristă celebrare. Fie-i țărina ușoră acestui brav ostaș, ce au luptat pe câmpul de onore!

* (Petermana) renumitul geograf a murit.

* (Festivitatea poporală) arangiată în Brașov în favorul ostașilor răniți și a orfanilor celor căduți în luptă, a adus un venit curat de 1330 fl. 16 cr. v. a.

* (Dómna Victoria P. Stătescu) din Brașov a trimis „comitetului național român pentru ajutarea răniților din Bosnia și Erțegovina” din Brașov suma de 392 fl. 5 cr., ca venit curat al concertului arangiat de domnia sa în sêra de 9 Sept. a. c.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Analogia în limba.

Deintr' unu tientiariu unu armăsariu. Cam asia ceva se templă și cu noi dein incidente unei disertatiuni, publicate în parte în primul numeru alu Amicului familiei. „La scrierea acelei disertatiuni citandu în graba dein memoria prim'a strofa a Cante-cului ginteii lat. de Alesandri, ne scapă dein pênă cuvântul latino-rom „destinulu” în locu de slav. „menirea”, ce se afla în textulu originalu. Avendu datin a dem tenereții, pre carea drept'acea e prea tardiu se o mai invetiămu de la delectante și de la on-redactiune a „Telegrafului rom”. de a confrunta pre cătu numai se pôte toate citatele: asiă ne aducemu a minte, că pentru a fi fideli, la vederea manuscrisului coressemu și înlocuisemu lat. „destinu” cu slav. „menire”; dara, oh fataletate! *) culegutoriu au corectoriu tipariului — nu scimu, pre alu cui sufletu cade peatul strigatoriu la ceriu? — preferi dein cele două vorbe, suprapuse în manuscris un'a altei-a, pre cea latino-romana.

Atât'a inse fū destulu, pentru că în nru. 91 dein a. c. alu „Telegrafului rom.” on. redactiune a acestui-a în compania cu unu anonim filologu „delectante” se ne tienia una lectiune filologica limbistica într'una maniera, încātu cultur'a ne opresce a crede că acea lectiune ar fi cu deplina conscire înderep-tata la adres'a suscrisului**). Rspundemu dara numai la obiectu, și acest'a inca numai în interesea causei.

Memoratu articlu alu „Telegrafului rom.” ne insira una lunga lista de peate, ce le amu fi comitiendu contr'a geniului limbei romanesci poporali. Ne crêta și iea în nume de reu folosirea și respectivu ortografi'a cuvintelor: *vitaletate, testemo-*

*) Întru adevăr „fătăletate”!
Pentru ca limba dlui Silasi să facă convenita impresiune asupra cetitorilor nostri, i rugăm pe acestia să i aducă aminte de regulele Cipariene, după cari cuvinte ca: *fataletate, vitaletate, matoretate, gramatecale, recapetulare, gigantec, delectante, redactiune, ocasiune, etc. etc.* se cetesc ca *fătăletate, vităletate, mă-turătate, grămătecale, recăpătulare, gigantec, delectante, redăctiune, ocăziune, etc. etc.*

**) Cultura ar fi trebuit să i oprêscă pe dl Silasi a vorbi într'un ton, ca cel observat în „Familia” (Nr. 54. dto. 1 August a. c.), despre toți aceia, cari nu vreau să scie de sistemul limbistic și ortografic ce i suspine dl. Silasi. Nu numai „direcția nouă” cu *Alesandri, Maiiorescu, Negruzzi, șcl.*, dar aproape toți literații fruntași de dincolo de Carpați: un *Odobescu, Hășdeu, Sion* etc. cu privire la limbă și ortografie între sine se deosebesc prea puțin, dar forte tare față cu etimologistii Ciparieni, din care face parte dl. Silasi. Noi încă pe cât stăm de aproape de scriitorii din România pe cât sântem de îndepărtați de Ciparieni. Inim critica severă și nu ne superăm, când ea este îndreptată și în contra noastră. Dacă dl. Silasi va fi aflat în întâmpinarea noastră la atacul său din „Familia” (l. c.) vre un termen aspru: plângă se la dl Silasi, din a cărui vocabular am scos pe „*meșter—strică...*” Red.

niu, gigantecu, jă, ésta-dî, templamente, limbali, delectante și a mai multe alte de această categoria. „Telegrafulu rom.” și delectantele seu filologu vreu se fia în limba și scriere poporali romani, noi inca. Cestiunea e drept'acea, cumu precepem unulu fiecare acea poporaletate a limbei?

Dein parte-ne suntemu și cu această ocasiune parati, dupa marginitele poteri, a ne lamuri parerea. Premitemu spre acest'a două trei lucruri.

Antăiu e lucru la limbisti și filologi constatatu, că unu omu dein poporu, fia a-cel'a poporulu romanu, magiaru, germanu, turecu ori hotentotu, în tot'a viat'a sa nu folosesce mai multu de 300—400 de cuvente. Lucru pré frescu acest'a. Cerculu ideoloru și conceptelor unu individuu dein clasa poporului e forte restrinsu, prein urmare i ajunge cumu se cade indegetat'a suma de cuvente spre a-si exprime câte toate necesități ale viatiei sale mai multu au mai pucinu primitive și idilice. Cu acest'a nu vomu se dicemu, că limb'a strinsu poporale a unei natii s'ar compune dein aiepat'a suma de vorbe. Varietele împregiurari naturali climatice și topografice și în urmarea acestor'a diferite ocupatiuni ale viatiei facu, că p. e. muntênulu romanu se folosêscă nu pucine cuvente de acelea, pre carile Romanulu de la siesuri și de pe litoralulu Dunarei și al mării negre, pentru cercuștirile sale mai multu au mai pucinu destinte de ale muntênului, nu le cunôsce; și vice-versa.

Ésta suma desă marginite de cuvente poporali depreuna cu formele lor gramatecali e cu toate acestea de cea mai mare însemnătate pentru cultivarea ratiunale a veri carei limbe. Ea formédia simbarele limbei, formédia și trebuie se formédie temeiu și regulatoriu și îndereptariulu și caleusulu în demersulu cultivarei ei sanetose. Vene adeca unu tempu în viat'a a mai fiecarei natii, candu de voia de nevoia tinde la una civilizatiune mai înalta: scientiele prindu în sinulu ei radecine și înaintédia, gustulu esteticu se desvôlta, necesitățile viatiei mai comode și mai refinate se înmultiescu, în coseceniă cerculu ideoloru și conceptelor ei începe dein ce în ce a se largi, cari toate pretindu neesorabile una înmultire a tesaurulu lexicale primitivu, înmultire adeseori imensa. Unu omu dein poporu, cumu disemu, folosesce în viat'a-si vre patru sute de vorbe; unu Shakespeare în scrierile sale pana în optspradiece miie²) Căta distanția! Ce imensa desclinire!
Va urma).

) Dr. Aug. Fuchs Die romanischen Sprachen im Verhältnisse zum Latein., Halle 1849.

2) Dr. Aug. Fuchs o. c.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 30 Septembrie n. (Oficial). În 27 l. c. a intrat avantgarda și în 28 l. c. grosul trupelor noastre în Zwoonik. La întrarea în localitate fură primite de o deputațiune compusă de fruntașii locuitorilor. Ca imacamul a dat espresiune supunerii. Aci s'au aflat 44 tunuri și o considerabilă cantitate de munițiune.

Bursa de Viena

din 30 Septembrie n. 1878.

Metalicele 5%	61 70
Acțiuni de bancă	801 —
Acțiuni de credit	235 75
Împrumutul naț. 5% (argint)	62 50
Împrumutul de stat din 1860	111 80
London	116 10
Argint	99 90
Galbin	5 47
Napoleon d'aur (poli)	9 28 1/2
Valuta nouă imperială germană	57 35

Economic.

Sibiu, 25 Septembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.50—6.30; Grâu scăreț, fl. 4.60—5.20; Săcaru fl. 3.90—4.30; Orz fl. —. Ovăș fl. 1.90—2.30; Cucuruz fl. 5.10—5.50; Mălaiu fl. 7; Cartofi fl. 1.—1.75; Sămênță decănepă fl. 9.50—10; Mazare fl. 9; Linte fl. 12. Fasole fl. 8.—; Pâină de pâne fl. 4.75; Slănină pro 50 chilo fl. —.34; Unsore de porc fl. 34.—; Său brut pro 50 chilo fl. 25.—; Său de Luminări de său pro 50 chilo fl. 29.—; Fână pro 50 chilo fl. 0.80—0.90; Cănepă pro 50 chilo fl. 29—31; Lemne virtose de foc pro metru cubic fl. 3. Spirit pro grad 55—60 cr.; pro chilo: carne de vită 38—42 cr.; Carne de vițel 32—36 cr. carne de porc 44—48 cr.; carne de berbec 28—30 cr. oue, 10 de 20 cr.

Nr. 187—1878,

1—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9, votat de adunarea generală a Asociațiunii transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 26 al procesului verbal) se publică prin această următoarele concursuri:

1. La un stipendiu de 400 fl., destinat pentru un student la filosofia său tehnică.

2. La un stipendiu de 60 fl., destinat pentru agronomia.

3. La 3 stipendii de câte 60 fl., destinate pentru pedagogia în patrie.

4. La un stipendiu de 60 fl. din fundațiunea Galiană, destinat pentru un gimnast și carele a devenit vacant din cauză, că studentul, căruia i s'a fost conferit acest stipendiu în anul trecut, a întrelăsat a-și trâmite cu finea anului scolastic testimoniul prescriș. Conform literilor fundaționali, la obținerea acestui stipendiu, — ceteris paribus — va avea preferința acela dintre concurenți, carele va dovedi, cumcă se trage din familia fundatorului, și anume din familia „Pop și Anton”.

5. La un ajutoriu de 20 fl. din fundațiunea „Emiliu Bașotă”, cu acea observare, că conform literilor fundaționali, la obținerea acestui ajutor vor avea preferința studenții eminenti născuți în munții apuseni, ori în fostul district al Năsăudului.

Terminul concurselor se defige pe 25 Octomvrie a. c. st. n. —

Concurenții au să și înainteze suplicile lor la subsēmnatul comitet, provēdēndu-le cu atestat de botez și de paupertate și cu testimoniul de pe semestrul al II-lea al anului scolastic 1877/8, iar cei ce vor concurge la stipendiul de sub p. 2, trebuie să dovedescă, cumcă au absolvit cel puțin școala elementară, că se pricep în genere la economiă, după cum această se pōrtă în țera noastră, și că au a-

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută în Sibiu la 24 Septembrie 1878.

Pentru președinte: P. Dunca m. p. Pentru secret. al II-lea: V. Petri m. p.

Nr. 187—1878.

1—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9, votat de adunarea generală a Asociațiunii Transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 27 al procesului verbal), se publică prin această concurs la următoarele ajutoare:

1. La 5 ajutoare de câte 20 fl., destinate pentru sodali de meserie, calificați de a se face maiestri.

2. La 20 de ajutoare de câte 12 fl. 50 cr., destinate pentru învățacei de meserie.

Terminul concursului se defige pe 25. Octomvrie a. c. st. n.

Concurenții au să și înainteze suplicile lor la subsēmnatul comitet, provēdēndu-le încât pentru sodali, cu atestat de botez și de purtare morală, dovedind totodată, că sânt calificați de a se face maiestri; iar încât pentru învățacei, se recere, ca suplicile lor, pre lângă atestat de botez și de purtare morală, se fie instruate și cu adevărta de la măiestrul respectiv despre desteritatea și deligința desvoltat în meseria, cu carele se ocupă.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută la 24 Septembrie 1878.

Pentru președinte: P. Dunca m. p. Pentru secret. al II-lea: V. Petri m. p.

Nr. 187—1878.

1—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9 votat de adunarea generală a Asociațiunii Transilvane, ținută în Șim-

leu la 4 și 5 August a. c. (punct 31 al procesului verbal) se publică prin această concurs la patru premii de câte 25 fl. pentru acei învățatori, cari se vor fi destins întru predarea pomăritului și grădinăritului la școalele noastre populare.

Suplicile instruite cu atestatele recerute să se adreseze la acest comitet până la 30 Iunie 1879 stilul nou.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută în Sibiu la 27 Septembrie 1878.

Pentru președinte: P. Dunca m. p. Pentru secret. al II-lea: V. Petri m. p.

Nr. 187—1878.

1—3

CONCURS.

Societatea „Transilvania” din București a decis se împartă câte patru ajutoare pentru fie care din următoarele 8 meserii: rotăria, dolgheria (carpentăria, Zimmermann), ferăria, cojocăria, (tēmplăria Tischler), cismăria grōsă, pālărieria, curelăria și șelăria.

Subsēmnatul comitet la invitarea societății „Transilvania”, deschide prin această concurs pentru îmbrățișarea meseriilor indicate, insercănându-se a așeđa pre junii, cari ar voi a se aplica la meseriile acestea, la maestrii cei mai buni pe câte 3 și 4 ani, cu contracte formale, însă sub următoarele condițiuni:

1. Să fie Români de naștere.

2. Să aibă cel puțin etatea de 14 ani.

3. Se poșeđa cel puțin cunoscințele, ce se predau în școalele primarie din Austro-Ungaria și se cunōscă și o limbă streină, germană și maghiară.

4. Părinții să se lege în scris, că vor lăsa pre fi lor se învețe meseria la carele se aplică, până când vor eși calfe și sodali cu atestat în regulă.

Suplicile instruite conform celor espuse mai sus, să se înainteze la subsēmnatul comitet cel mult până la 25 Octomvrie a. c. stilul nou.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută la 24 Septembrie 1878.

Pentru președinte: P. Dunca m. p. Pentru secret. al II-lea: V. Petri m. p.

Nr. 163 protop.

3—3

CONCURS.

La școala română conf. gr. or. din Lancrām, protopresbiteratul S. Sebeșului sânt de ocupat următoarele posturi de învățatori:

1. pentru clasa I lēfa 120 fl. v. a.

2. pentru clasa II lēfa 160 fl. v. a.

3. pentru clasa III lēfa 200 fl. v. a. 1 stāngin de lemne și cuartir liber.

Concursul espiră în 30 Sept. a. c. Doritorii de a ocupa aceste posturi să și așternă petițiunile lor instruite conform statutului organic până la 30 Sept. a. c. la oficiul protopesc în Sebeș.

Lancrām în 9 Septembrie 1878.

Comitetul parochial.

Nr. 133|1878 — adm. ppresb.

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a II-a Visca protopresbiteratul Iliei se escrie concurs din nou în urma ordinațiunii pré venerabilului consistor archidieceșan dto 11 Iuliu 1878 Nr. 1037 B. cu terminul până la 14 Octobrie 1878 st. v. cu următoarele emolumente:

1. Casă parochială cu grădină de legumi.

2. Pământ arător și fēnaș de 4 jugere și 1520⁰□.

3. Dela 122 familii câte una ferdelă de cucuruz în bōmbe.

4. Dela 100 case câte una și de lucru cu palmele, dela 60 cu boii.

5. Stola usuată și îmbunătățită dela 160 familii, cari emolumente com-

putate tōte în bani dau suma de 483 fl. 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie vor avē a-și așterne rogările instruite în sensul statutului organic la subscrișul până la terminul sus indicat.

Gurasada 23 August 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m/p., adm. ppresb.

Nr. 93—1878.

2—3

CONCURS.

Pe baza ordinațiunii pré venerabilului consistor archidieceșan din 7 Apriliu Nr. 791—1875 pentru vacanta parochie gr. or. de a III-a clasă Poiana Porcului se escrie concurs până la 14 Octobrie 1878.

Emolumentele sânt:

1. Dela 100 familii câte 1 merță mare de mălaiu sau 2 merțe mari de tulii.

2. Folosirea cimiterului.

3. Tacele stolare staverite de sinodul parochial din anul 1872, tōte acestea computate la olaltă dau un venit anual de 159 fl. 25 cr. v. a.

Concurenții la acest post preoțesc sânt poftiți a-și substerne la subscrișul concurselor sale instruite în sensul statutului organic și a dispozițiunilor sinodali din anul 1873 până la terminul sus pōmenit.

Cupșeni în 14 August 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Samuil Cupșa m/p., ppresb. gr. or.

Publicațiune.

Următoarele drepturi regale și obiecte ale corporațiunii foștilor granițeri Dobreni, se vor esarēnda în 8 Octomvrie a. c. la 8 ore ante meridiene în calea licitațiunii publice pré durată de 3 ani începând din 1 Ianuarie 1879 până în 31 Decemvrie 1881 și anume.

1. Ospătăria situată în piața opidului Dobra cu dreptul de vēndare de vin și rachiu ținătoare de aceea: cu prețul strigărei de 450 fl. — Se mai observa, că arēndătōrele acestui obiect va avea a folosi dreptul de vēndare de beuturi numai singur în aceea afară însă nu.

2. Mōra din sus cu 4 petri cu prețul strigărei de 900 fl. v. a.

3. Mōra din jos cu o pētră cu prețul strigărei de 100 fl. v. a.

4. Dreptul de tārș la tārșurile de septēmână și țera cu prețul strigărei 650 fl. v. a.

5. Bolta corporațiunii din piața, de sub Nr. 215 cu prețul strigărei 100 fl. v. a.

6. Făuria corporațiunii din piața cu prețul strigărei de 60 fl. v. a.

7. Edificiul pentru măcelărit cu prețul strigărei de 70 fl. v. a.

8. Dreptul de vēndare de rosole la tārșuri cu prețul strigărei de 80 fl. v. a.

Doritorii de a licita sânt poftiți a se presenta pre điuă diterminatā; — avēnd fie care a depune vadiul de 10% de la prețul strigărei ante de începerea licitațiunii; — oferte în scris nu se primesc.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în fie care și la casa opidană.

Dobra în 24 Septembrie 1878.

Presidiul corporațiunii.

Romul de Crainic, m. p. preș. com.

Iosif Criste m. p. not. com.

2—3

Nr. 187|1878 — adm. ppresb.

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Furcșora protopresbiteratul Iliei se escrie concurs în urma ordinațiunii pré venerabilului consistor archidieceșan dto 11 Iuliu 1878 Nr. 1037 B. cu terminul până la 14 Octobrie 1878 st. v.

1. Casă parochială cu grădină de legume.

2. 2 jugere și 1300⁰□ pământ parte arator parte fēnaș.

3. Folosirea cimiterului după plac cu cele ce se află într'ēnsul.

4. Dela 120 familii câte una ferdelă cucuruz în bōmbe de 16 copuri după mēșura veche.

5. Stola usuată și îmbunătățită dela 120 familii, care emolumente computate tōte în bani dau suma de 372 fl. 43 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie vor avē a-și așterne rogările lor instruite în sensul statutului organic la subscrișul până la terminul sus indicat.

Gurasada 29 August 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m/p., adm. ppresb.

Anunțiu.

A eșit de sub tipar și se află de vēndare în librăria lui H. Zeidner în Brașov

CHEMIA ANORGANICĂ

lucrată pe baza teoriilor mai nōuē și întocmită pentru școalele medie de

Iulian Filipescu,

prof. la școalele centrale rom. gr. ort. în Brașov.

Prețul 1 fl. 20 cr. v. a. — Pentru România 3 lei noi. [18] 3—3

A eșit de sub presă și se află de vēndare în tōte librăriile cu prețul de 45 cr. v. a. sau 1 leu n.:

Calendarul BUNULUI ECONOM

pe anul 1879

întocmit de

[19] 1—3

D. Comșa și Eugen Brote.

Cuprindēnd afară de partea proprie cālindarelor: Conspectul tērgurilor din Ardél, Ungaria, România și Bucovina. — Povestea lui Harap Alb. — Diverse poesii alese. — Economia câmpului (osele ca material prețios la îngrășarea pământului; stirpirea muschiului; unelte de săpat, mașina de sfărmit cucuruzul, etc. etc.) — Economia vitelor (taurul de prăsilă; conservarea untului; mașinile de făiat nutretul etc.) — Pomăritul (semicupularea; localul de ernat pōmele etc.) — Vieritul (vița „Risling”; reumplerea buților). — Florăritul (udatul florilor). — Posta. — Corespondența telegr. — Timbre. — Tabele de interese. — Zicale. — Literatura română agricolă etc.